Oświadczenie organizacji społecznych w sprawie przejęcia urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich przez większość sejmową

Jako przedstawiciele organizacji społecznych sprzeciwiamy się wrogiemu przejęciu urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich przez rządzącą większość parlamentarną. Nie akceptujemy *de facto* rozstrzygania o naszych prawach i wolnościach przez politycznie zależny trybunał Julii Przyłębskiej, lekceważenia w jego pracach podstawowych zasad rzetelnego procesu, w tym kwestii niezależności i bezstronności sędziów.

Przyjęty wczoraj przez trybunał pogląd stanowi kolejny przykład zawłaszczania państwa przez partię władzy, podkopywania fundamentów demokracji i obchodzenia przepisów Konstytucji w myśl zasady: po nas choćby potop.

Przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie sprzeciwiają się kontynuowaniu misji Rzecznika Praw Obywatelskich do czasu wyboru jego następcy. Wartości ujęte w preambule Konstytucji i jej zasadach ustrojowych, takie jak ciągłość funkcjonowania władz publicznych, zaufanie obywateli do państwa, a także troska o to, by podstawowe prawa i wolności obywatela nie były łamane, wymagają wręcz, aby urząd ten do czasu wyboru następcy pełniony był w niezależny sposób przez osobę, która uprzednio uzyskała demokratyczny mandat.

Przyjęty przez trybunał Julii Przyłębskiej standard przeciwny powoduje, że wszyscy tracimy obrońcę. Najbardziej zmiana ta dotknie osoby, dla których w ostatnich latach urząd RPO był główną ostoją i orędownikiem ich praw. Najmocniej odczują ją więc osoby z różnych względów narażone na wykluczenie: osoby z mniejszych miejscowości, starsze, z niepełnosprawnościami, w kryzysie bezdomności, należące do mniejszości, w tym szczególnie mniejszości seksualnych, osoby przebywające w ośrodkach odosobnienia. Tylko w 2020 roku o ochronę w sprawach indywidualnych do Biura Rzecznika zwrócono się ponad 72 tysiące razy. W świetle ostatnich wydarzeń Polska utraci także ważny ośrodek upominania się o prawa kobiet.

Jako społeczeństwo obywatelskie tracimy również istotny ośrodek debaty społecznej, miejsce poruszania zapomnianych lub lekceważonych problemów, wykuwania nowych pomysłów i rozwiązań. Jedną z ostatnich płaszczyzn, na których mogły spotkać się osoby o odmiennych poglądach, z szacunkiem szukające wspólnych rozwiązań dostrzeżonych przez siebie problemów.

Decyzja trybunału to także bezpośrednie zagrożenie dla kilkuset osób pracujących w Biurze RPO. Ryzyko czystek, zamachu na ich niezależność i zachowań znanych z innych instytucji przejmowanych w podobny sposób. W tych trudnych chwilach solidaryzujemy się ze wszystkimi pracującymi w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich. Chcemy im wszystkim, a także odchodzącemu Rzecznikowi podziękować za trud pracy na rzecz przestrzegania praw człowieka w Polsce.

Jednocześnie domagamy się, aby wybory nowego Rzecznika Praw Obywatelskich odbyły się w zgodzie z przepisami Konstytucji. Wszelkie próby mianowania osoby pełniącej obowiązki rzecznika z pominięciem Sejmu i Senatu uznamy za obejście przepisów ustawy zasadniczej

Zwracamy się do społeczności międzynarodowej o monitorowanie działań rządzącej większości parlamentarnej podejmowanych w tym względzie.

Lista podpisów organizacji

1. Akcja Demokracja
2. Archiwum Osiatyńskiego
3. Centrum Inicjatyw Społecznych w Gliwicach
4. Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS
5. Edukacyjna Fundacja im. Romana Czerneckiego
6. Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
7. Forum Darczyńców w Polsce
8. Forum Unia Młodych
9. Fundacja “Przestrzeń dla Edukacji”
10. Fundacja "Z uśmiechem przez życie"
11. Fundacja 360!
12. Fundacja Akademia Młodych Głuchych
13. Fundacja Aktywności Lokalnej
14. Fundacja Autonomia
15. Fundacja Bęc Zmiana
16. Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka
17. Fundacja Centrum Przedsiębiorczości i Innowacji 50+
18. Fundacja Chustka
19. Fundacja Cicha Tęcza
20. Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi
21. Fundacja dla Polski
22. Fundacja Dobra Wola
23. Fundacja Domu Baudouina
24. Fundacja Edukacji Prawnej “Iustitia”
25. Fundacja Ekologiczna "Zielona Akcja"
26. Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju
27. Fundacja Frank Bold
28. Fundacja Głuchych Zacisze
29. Fundacja Idealna Gmina
30. Fundacja im. Stefana Batorego
31. Fundacja Jagoda im. Jagody Pachota
32. Fundacja Kultura Liberalna
33. Fundacja Kultury Chrześcijańskiej Znak
34. Fundacja Liberte!
35. Fundacja Machina Zmian
36. Fundacja Miasto Obywatelskie Lubartów
37. Fundacja Mundus Cantat
38. Fundacja MY Pacjenci
39. Fundacja na Rzecz Praw Ucznia
40. Fundacja na rzecz Równości i Emancypacji STER
41. Fundacja na rzecz Wolnomyślicieli
42. Fundacja Najpierw Mieszkanie Polska
43. Fundacja Nowe Centrum
44. Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO
45. Fundacja Ośrodka KARTA
46. Fundacja Panoptykon
47. Fundacja Parent Project Muscular Dystrophy

48. Fundacja Patria
49. Fundacja Pełna Życia
50. Fundacja Pole Dialogu
51. Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym oraz Dzieciom i Młodzieży Auxilium
52. Fundacja Pomorskie Centrum Psychotraumatologii
53. Fundacja Przemijanie
54. Fundacja Res Publica
55. Fundacja Rodzić po Ludzku
56. Fundacja Rokoko
57. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
58. Fundacja Samodzielność od Kuchni
59. Fundacja Serce Miasta
60. Fundacja Stocznia
61. Fundacja Szkoła z Klasą
62. Fundacja trzeci.org
63. Fundacja w Stronę Dialogu
64. Fundacja W Związku Z Rakiem
65. Fundacja Wiara i Tęcza
66. Fundacja Wolność od Religii
67. Fundacja WWF Polska
68. Fundusz Lokalny Masywu Śnieżnika
69. Greenpeace Polska
70. Grupa Ponton
71. Helsińska Fundacja Praw Człowieka
72. Inicjatywa obywatelska "Chcemy całego życia!"
73. Instytut Spraw Publicznych
74. Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Humanus
75. Kaliska Inicjatywa Miejska
76. Kampania Przeciw Homofobii
77. Komitet Obrony Demokracji
78. Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja
79. Krytyka Polityczna (Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego)
80. Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego
81. Mussszelka
82. Obywatele Kultury
83. Oddział Wielkopolski Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa
84. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
85. Ogólnopolski Strajk Kobiet
86. „Otwarta Rzeczpospolita” Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii
87. Polska Fundacja im. Roberta Schumana
88. Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
89. Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze, Oddział w Żyrardowie
90. Rada Konsultacyjna przy Ogólnopolskim Strajku Kobiet
91. Sieć Obywatelska Watchdog Polska
92. Siedleckie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera
93. Stowarzyszenie Amnesty International
94. Stowarzyszenie Biskupia Górka
95. Stowarzyszenie Cała Naprzód
96. Stowarzyszenie Dialog Społeczny
97. Stowarzyszenie Homo Faber
98. Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy
99. Stowarzyszeniu Inicjatywa Dąbrowska
100. Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
101. Stowarzyszenie Klon/Jawor
102. Stowarzyszenie Kobiety Filmu

103. Stowarzyszenie Lepszy Świat
104. Stowarzyszenie Młodych Naukowców
105. Stowarzyszenie na Rzecz Osób LGBT Tolerado
106. Stowarzyszenie Nasze Imaginarium
107. Stowarzyszenie NOMADA
108. Stowarzyszenie Forum Odpowiedzialnego Biznesu
109. Stowarzyszenie Oświata Polska
110. Stowarzyszenie Plac Solidarności
111. Stowarzyszenie RAZEM DLA KONARZEWA
112. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kaliska
113. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Śmiałowice
114. Stowarzyszenie SZERSZE HORYZONTY
115. Stowarzyszenie TAK Trójmiejska Akcja Kobieca
116. Stowarzyszenie Tarnowska Rospuda
117. Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków
118. Stowarzyszenia Wiosna bez Barier
119. Stowarzyszenie Wspólne Wójtowo
120. Stowarzyszenie Zachodniopomorskie Smaki
121. Stowarzyszenie Zielone Dzieci
122. Świętokrzyskie Centrum Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych
123. Towarzystwo Dziennikarskie
124. Towarzystwo Miłośników Ziemi Zalewskiej
125. Towarzystwo Muzyczne Ziemi Proszowickiej
126. Wielka Koalicja za Równością i Wyborem
127. Wodzisławski Uniwersytet Trzeciego Wieku
128. Wolne Sądy
129. Żydowskie Stowarzyszenie Czulent